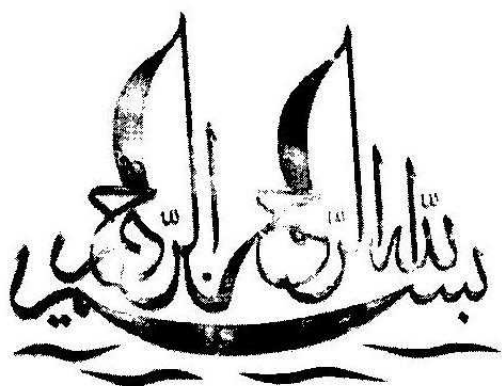

حسابداری منافع عمومی

از منظر پاسخگویی، حرفه‌گرایی و ایفای نقش اجتماعی

استیون مینتز

ترجمه و اقتباس

دکتر حمید حقیقت-دانشیار حسابداری، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی
دکتر عباسعلی دریائی-استادیار حسابداری، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی
اکرم عزیزی-کارشناس ارشد حسابداری، دانشگاه کار

سرشناسه	حقیقت، حمید، ۱۳۳۸-
عنوان و نام پدیدآور	حسابداری منافع عمومی از منظر پاسخگویی، حرفه‌گرایی و ایفای نقش اجتماعی / استیون مینتز؛ ترجمه و اقتباس حمید حقیقت، عباسعلی دریائی، اکرم عزیزی.
مشخصات نشر	قزوین: دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۴۲۶ ص.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۸۹۸۱۳-۳
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتاب حاضر ترجمه و اقتباسی از کتاب «Accounting for the public interest: perspectives on accountability, professionalism and role in society» گردآوری استیون مینتز است.
موضوع	مالیه عمومی — حسابداری
موضوع	Finance, Public -- Accounting
موضوع	مالیه عمومی — حسابرسی
موضوع	Finance, Public -- Auditing
موضوع	حسابداری — جنبه‌های اخلاقی
موضوع	Accounting -- Moral and ethical aspects
شناسه افزوده	دریائی، عباسعلی، ۱۳۶۰ -
شناسه افزوده	عزیزی، اکرم، ۱۳۶۲ -
شناسه افزوده	مینتز، استیون
شناسه افزوده	Mintz, Steven
شناسه افزوده	دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره). انتشارات
رده بندی کنگره	HJ۹۷۴۱
رده بندی دیویی	۶۱/۶۵۷
شماره کتابشناسی ملی	۶۰۱۶۰۴۲

عنوان: حسابداری منافع عمومی (از منظر پاسخگویی، حرفه‌گرایی و ایفای نقش اجتماعی)

مؤلف: استیون مینتز

مترجم: حمید حقیقت، عباسعلی دریائی، اکرم عزیزی

ناظر فنی: حمید کلهر

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۸۹۸۱۳-۳

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۸

قیمت: ۸۸ هزار تومان

شمارگان: ۵۰۰ جلد

ناشر: انتشارات دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، قزوین، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی، تلفن: ۳۳۹۰۱۴۲۶، ۲۸

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

مسئولیت حقوقی و قانونی محتوای کتاب بر عهده صاحبان اثر است

پیش‌گفتار

بی‌آدم اعضای یکدیگرند / که در آفرینش زیک‌کوحند

چو عضوی به درد آورد روزگار / دگر عضو را نماید قرار

رفتار اجتماعی انسان بر ستر سرشت حقیقت‌جویش شکل می‌گیرد. او به تنهایی توانایی برطرف کردن نیازهای خود را ندارد و نیازمند همکاری با دیگران است. بنابراین، انسان، ناگزیر از حیات اجتماعی بوده و بسیاری از هویت‌های زندگی خویش را مدیون جامعه است و همواره در تعامل با دیگران می‌باشد. تعالی و رشد که به برکت ارتباط با جامعه نصیب انسان می‌شود، بدون شک حس مسئولیت‌پذیری را در وی نهادینه خواهد کرد. به‌گونه‌ای که سعدی شیرین سخن به زیبایی این حس را به نظم کشیده است. در عصر حاضر که مادیت‌گرایی خشن جزء لاینفک آن گردیده است، وظیفه انسان، علی‌الخصوص انسان‌های نوع‌دوست در تلطیف فضای سرد و خشن، بسی پررنگ‌تر است. جامعه حسابداران و حساب‌رسان در این بین، فرهیختگانی هستند که از آنها انتظار می‌رود؛ به بازتعریف وظایف و مسئولیت‌های خود در برابر جامعه بیانندیشند، مفهوم حرفه‌گرایی واقعی را بپذیرند و در توزیع عادلانه ثروت در جامعه انسانی به اقتضای شغلشان نقشی برجسته‌تر از گذشته بر عهده گیرند. حساب‌رسان باید از رفتارهای مبهم به‌ویژه رفتارهای توأم با ظن و تردید اجتناب نمایند، که دویچ (۱۹۶۲) این رفتارها را پیشگیری از خسارات احتمالی می‌نامد. بنابراین، تصمیم‌گیری اخلاقی متوازن آن است

که حساب‌برسان به رفتارهای خود متعهد باشند و هدف‌شان فقط پیامدهای کسب سود و ثروت نباشد. کتاب حاضر با نگاه انتقادی به ایدئولوژی نئولیبرالی بر فرهنگ فردگرایی تاخته و آن را مورد نکوهش قرار داده و ریشه بسیاری از ناکامی‌های انسان در توزیع ناعادلانه ثروت در جامعه را تفکر فایده‌گرایی محض در بستر اقتصاد سرمایه‌داری می‌داند. در این کتاب با تلفیق تئوری‌های اقتصادی و جامعه‌شناختی بر ارائه رویکرد متفاوت، بر کارکرد اجتماعی حسابداری و حسابرسی تأکید شده است. کتاب حاضر ترجمه و اقتباس آزاد از کتاب حسابداری منافع عمومی اثر مینتز است که در دوازده فصل به شرح زیر تدوین شده است:

فصل اول، وظیفه‌شناسی: چارچوبی برای تصمیمات اخلاقی حساب‌برسان؛ فصل دوم، حرفه‌گرایی در حسابداری مالیاتی، ایفای مسئولیت‌های گزارشگری منافع عمومی؛ فصل سوم، ریسک سازمانی در موسسه‌های بزرگ حسابرسی؛ فصل چهارم، اتخاذ دیدگاه جدی‌تر نسبت به کثرت‌گرایی در اخلاق پاسخگویی؛ فصل پنجم، پیامدهای اجتماعی و اقتصادی افزایش نابرابر درآمدها: دغدغه‌های پاسخگویی؛ فصل ششم، حرفه‌گرایی، منافع عمومی و حسابداری اجتماعی؛ فصل هفتم، دیدگاه‌های جایگزین حسابداری در جهت منافع عمومی؛ فصل هشتم، چارچوب فدراسیون بین‌المللی حسابداران (آی‌فک): حسابداری بین‌المللی و منافع عمومی؛ فصل نهم، توسعه گزارشگری شرکت‌ها در منافع عمومی: موضوع الزام گزارشگری مسئولیت اجتماعی شرکتی و ادغام آن با گزارشگری مالی؛ فصل دهم، افشای موضوعات زیست‌محیطی به مثابه مشروعیت: آیا در راستای منافع عمومی است؛ فصل یازدهم، پرداخت‌های تسهیل‌کننده در معاملات تجاری بین‌المللی: قانون، حسابداری و منافع عمومی و فصل دوازدهم، چشم‌اندازهای تئوریک درباره افشای شرکتی: ارزیابی انتقادی و بررسی ادبیات. در ادامه لازم است از دانشجویان عزیز تحصیلات تکمیلی و استادان گرامی حسابداری که در بهبود ترجمه حاضر از هیچ کمکی به مترجمان مضایقه نکردند، به

خصوص از دو داور ناشناسی که نکات ارزشمندی را ارائه کردند، کمال تشکر را داشته باشیم. همچنین، از آقایان رمضان حسنی و حامد صادقی از دانشجویان کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه بین‌المللی امام خمینی که در بازخوانی چندباره متن حاضر مشارکت داشته‌اند؛ صمیمانه سپاسگزاریم. در پایان از همه کسانی که اثر حاضر را مطالعه می‌کنند، پیشاپیش بابت هرگونه نقص احتمالی عذر تقصیر داریم. همچنین از صاحب‌نظران ارجمند درخواست می‌شود نقطه‌نظرات و پیشنهادهای اصلاحی خود را از ما دریغ نفرمایند تا در چاپ‌های بعدی اقدامات لازم برای اصلاحات صورت پذیرد.

اکرم عزیزی

عباسعلی دریانی

حمید حسینی

azizi.akram67@gmail.com

a.a.daryaei@soc.ikiu.ac.ir

haghighat@ikiu.ac.ir

www.ketab.ir

فهرست مطالب

فصل اول	۳
وظیفه‌شناسی: چارچوبی برای تصمیم‌های اخلاقی حساب‌رسان	۳
۱-۱- مقدمه	۵
۲-۱- ویژگی‌های حرفه	۴
۳-۱- توازن در تصمیم‌گیری اخلاقی	۷
۱-۳-۱- بیان حقیقت	۱۵
۱-۳-۱- آیا «نبود تحریف با اهمیت، همان بیان حقیقت است»؟	۱۷
۲-۱-۳-۱- پیامدگرایی در افتنا ندردهای حرفه‌ای، تأثیرات بیان حقیقت	۱۹
۳-۱-۳-۱- چرا پیامدگرایی برای بیان حقیقت در حرفه مشکل‌آفرین است؟	۲۰
۲-۳-۱- مخالفت و رویارویی	۲۳
۳-۳-۱- صداقت در خودارزیابی در مورد استقلال و حرفه‌گرایی	۲۵
۴-۱- پیشنهادهایی برای حرفه	۲۸
۵-۱- نتیجه‌گیری	۳۲
فصل دوم	۴۳
حرفه‌گرایی در حسابداری مالیاتی: ایفای مسئولیت‌های گزارشگری منافع عمومی	۴۳
۱-۲- مقدمه	۴۵
۲-۲- وضعیت ایده‌آل حرفه‌ای هنجاری	۴۷
۱-۲-۲- مدل گزارشگری عمومی	۴۷
۲-۲-۲- مبنای منافع عمومی حرفه حسابداری مالیاتی و نتایج تنش‌ها	۴۸
۳-۲- تحلیل غیرحرفه‌ای (وضعیت موجود): تجزیه و تحلیل مثلث قلب	۵۱

۵۲	۱-۳-۲- فرصت‌ها
۵۳	۲-۳-۲- انگیزه‌ها
۵۵	۳-۳-۲- عقلانیت
۵۶	۴-۳-۲- نتایج: کاهش حرفه‌گرایی و از بین رفتن اعتماد
۵۸	۵-۳-۲- ابعاد بین‌المللی
۵۹	۴-۴- انجام تغییرات: مدل تغییرات ساختاری
۵-۲	حرفه‌گرایی و بازگشت به مسئولیت در برابر منافع عمومی: به کارگیری مدل تغییر در حرفه
۶۳	مالیات
۶۶	۱-۵-۲- مثالی از مدل آموزش کاربردی
۶۹	۱-۱-۵-۲- تجزیه و تحلیل انگیزه‌ها
۷۳	۵-۲- ۱-۲- قضاوت: راه حل‌های متقاعدکننده و تجزیه و تحلیل اثرات
۷۴	۲-۶- نتیجه‌گیری
۸۱	فصل سوم
۸۱	ریسک سازمانی در مؤسسه‌های بزرگ حسابرسی
۸۳	۱-۳- مقدمه
۸۴	۲-۳- ریسک ساختار تضامنی
۸۹	۳-۳- کنترل رفتار اهالی حرفه
۹۵	۴-۳- ریسک سازوکارهای کنترلی به کار برده شده
۹۹	۵-۳- خلاصه و نتیجه‌گیری
۱۰۹	فصل چهارم
۱۰۹	اتخاذ دیدگاه جدی‌تر نسبت به کثرت‌گرایی در اخلاق پاسخگویی
۱۱۱	۱-۴- مقدمه

- ۲-۴- اخلاق پاسخگویی ۱۱۴
- ۳-۴- کنش ارتباطی: ایده آل ۱۱۷
- ۴-۴- کثرت گرایی مجادله‌ای: جایگزین واقع گرایانه ۱۲۱
- ۵-۴- اعمال کثرت گرایی مجادله‌ای در اخلاق پاسخگویی ۱۲۶
- ۶-۴- ملاحظات نهایی ۱۳۰
- فصل پنجم** ۱۳۵
- پیامدهای اجتماعی و اقتصادی افزایش نابرابری درآمدها: دغدغه‌های پاسخگویی ۱۳۵
- ۱-۵- مقدمه ۱۳۷
- ۲-۵- مسئولیت اجتماعی شرکت ۱۳۸
- ۱-۲-۵- تعریف گسترده مسئولیت اجتماعی شرکت ۱۳۸
- ۲-۲-۵- مسئولیت اجتماعی شرکت: نگاهی به گذشته ۱۳۹
- ۳-۵- نابرابری درآمد در ایالات متحده ۱۴۲
- ۱-۲-۵- فراز و نشیب نابرابری درآمد در ایالات متحده ۱۴۲
- ۴-۵- پیامدهای اجتماعی نابرابری درآمد ۱۴۷
- ۱-۴-۵- پیامدهای اجتماعی نابرابری ۱۴۷
- ۵-۵- نقش حسابداری در کاهش نابرابری درآمد ۱۵۱
- ۱-۵-۵- موضوعات پاداش ۱۵۳
- ۱-۱-۵-۵- نابرابری در پرداخت ۱۵۳
- ۲-۱-۵-۵- مزایای کارکنان ۱۵۴
- ۳-۱-۵-۵- چرخش شغلی ۱۵۵
- ۴-۱-۵-۵- نسبت کارکنان تمام وقت به پاره وقت ۱۵۵

۱۵۶.....	۵-۱-۵-۵- ارتباط با اتحادیه‌ها
۱۵۷.....	۵-۱-۵-۶- برون‌سپاری به کشورهای دیگر
۱۵۸.....	۵-۲-۵-۵- اطلاعات مالیات
۱۵۸.....	۵-۲-۵-۱- مالیات بر درآمد
۱۵۹.....	۵-۲-۲- کمک‌های مالی شرکتی، تخفیف، مشوق مالیاتی و سایر مخارج مالیات
۱۶۰.....	۵-۲-۳- قیمت‌گذاری انتقالی
۱۶۱.....	۵-۳-۵- هزینه‌های غیرتجاری-اجتماعی، لابی‌گری و مشارکت‌های سیاسی
۱۶۴.....	۵-۴-۵- گزارش‌های پنهانی
۱۶۵.....	۵-۶- خلاصه و نتیجه‌گیری
۱۷۳.....	فصل ششم
۱۷۳.....	حرفه‌گرایی، منافع عمومی و حسابداری اجتماعی
۱۷۵.....	۶-۱- مقدمه: طرح مسائل اجتماعی در حسابداری
۱۷۸.....	۶-۲- حسابداری به‌عنوان یک حرفه
۱۷۸.....	۶-۲-۱- حرفه‌گرایی و جامعه
۱۷۹.....	۶-۲-۲- حسابداری: صنعت، کسب و کار یا حرفه؟
۱۸۲.....	۶-۲-۳- توقف قانون ساربنز-اکسلی حرفه
۱۸۴.....	۶-۲-۴- پیش‌بینی‌ها
۱۸۵.....	۶-۳- حرفه‌گرایی حسابداری و منافع عمومی
۱۸۸.....	۶-۳-۲- از دست دادن امید؟ پیشرفت‌های اخیر
۱۹۱.....	۶-۴- ورود به مباحث اجتماعی
۱۹۱.....	۶-۴-۱ دیدگاه‌های گسترده منافع عمومی
۱۹۳.....	۶-۴-۲- اجتماعی شدن حسابداری

- ۶-۴-۳- توسعه دیدگاه: تفکرات فرامالی ۱۹۴
- ۶-۵-۵- عدم توجه کافی به اهمیت حسابداری اجتماعی ۱۹۶
- ۶-۵-۱- احتمال وقوع ۱۹۶
- ۶-۵-۲- اشکال و رویکردهای دانش حسابداری ۱۹۸
- ۶-۵-۳- فناوری‌های حسابداری اجتماعی ۱۹۸
- ۶-۵-۴- بینش متفاوت ۲۰۲
- ۶-۶- نتایج و بازتاب‌های حسابداری اجتماعی و منافع عمومی ۲۰۳
- فصل هفتم** ۲۲۱
- دیدگاه‌های جایگزین حسابداری در جهت منافع عمومی ۲۲۱
- ۷-۱- مقدمه ۲۲۳
- ۷-۲- تاریخچه مختصری از شکاف در پژوهش‌های حسابداری ۲۲۵
- ۷-۳- رویکردهای علوم اجتماعی در پژوهش‌های حسابداری ۲۲۷
- ۷-۳-۱- رویکردهای مبتنی بر اقتصاد ۲۲۷
- ۷-۳-۲- رویکردهای روان‌شناسی ۲۳۰
- ۷-۳-۳- رویکردهای جامعه‌شناسی ۲۳۱
- ۷-۳-۱- جامعه‌شناسی حرفه‌ها و متون مرتبط با منافع شخصی اعضای حرفه ۲۳۲
- ۷-۳-۳-۲- رویکردهای تئوری سازمان ۲۳۴
- ۷-۳-۴- رویکردهای غیربستگی در پژوهش‌های حسابداری ۲۳۵
- ۷-۳-۴-۱- رویکردهای انتقادی در پژوهش‌های حسابداری ۲۳۵
- ۷-۴- خلاصه و نتیجه‌گیری ۲۳۹
- فصل هشتم** ۲۵۳
- چارچوب فدراسیون بین‌المللی حسابداران (آیفک): حسابداری بین‌المللی و منافع عمومی ۲۵۳

۱-۸- مقدمه.....	۲۵۵
۱-۱-۸- طرح پیشنهادی آیفک.....	۲۵۶
۱-۲-۸- خامشی آیفک در تدوین استانداردهای بین المللی منافع عمومی.....	۲۵۷
۱-۳-۸- منافع عمومی.....	۲۵۸
۱-۴-۸- حرفه ها و منافع عمومی.....	۲۵۹
۱-۳-۸- کاستی های چارچوب آیفک.....	۲۶۱
۱-۴-۸- یک دیدگاه جایگزین.....	۲۶۶
۱-۵-۸- نتیجه گیری.....	۲۷۳
فصل نهم.....	۲۷۷
توسعه گزارشگری شرکت ها درباره منافع عمومی: الزام گزارشگری مسئولیت اجتماعی و ادغام آن با گزارشگری مالی.....	
۱-۹- مقدمه.....	۲۷۹
۲-۹- افشای داوطلبانه در برابر افشای الزامی.....	۲۸۱
۳-۹- چارچوب گزارشگری شرکتی یکپارچه.....	۲۸۳
۱-۳-۹- چارچوب مفهومی گزارشگری مالی و گزارشگری مسئولیت اجتماعی شرکتی.....	۲۸۶
۱-۱-۳-۹- اهداف و استفاده کنندگان گزارش های مالی و گزارشگری.....	۲۸۸
۲-۱-۳-۹- ویژگی های کیفی و ویژگی های اطمینان از کیفیت گزارشگری.....	۲۹۵
۳-۱-۳-۹- عناصر، شناخت و اندازه گیری.....	۲۹۶
۴-۹- نیاز به خدمات اطمینان بخشی.....	۲۹۹
۵-۹- تجزیه و تحلیل قابلیت های یکپارچگی.....	۳۰۱
۶-۹- نتیجه گیری.....	۳۰۶
فصل دهم.....	۳۱۵

افشای زیست محیطی به مثابه مشروعیت بخشی: آیا این افشا در جهت منافع عمومی است؟ ۳۱۵

۱۰-۱- مقدمه ۳۱۷

۱۰-۲- تئوری مشروعیت و افشای زیست محیطی ۳۱۸

۱۰-۲-۱- شواهد مشروعیت ۳۱۹

۱۰-۳- رابطه بین عملکرد زیست محیطی و افشای زیست محیطی ۳۲۰

۱۰-۳-۱- شواهد اولیه ۳۲۲

۱۰-۳-۲- آخرین پژوهش ها ۳۲۲

۱۰-۳-۳-۱- کنترل اندازه و صنعت ۳۲۲

۱۰-۳-۳-۲- تأکید بر ماهیت اطلاعات ۳۲۴

۱۰-۳-۳-۳- سایر شواهد ۳۲۵

۱۰-۴- تئوری دیدگاه جایگزین-افشای داوطلبانه ۳۲۷

۱۰-۴-۱- شناسایی تفاوت ها ۳۲۷

۱۰-۵- آیا افشا یک موضوع مشروعیتی است؟ ۳۲۹

۱۰-۶- نتیجه گیری: حرکت از مشروعیت به سوی پاسخگویی ۳۳۰

فصل یازدهم ۳۴۱

پرداخت های تسهیل کننده در معاملات تجاری بین المللی: قانون، حسابداری و منافع عمومی ۳۴۱

۱۱-۱- مقدمه ۳۴۳

۱۱-۲- جرم رشوه دادن به مقامات خارجی ۳۴۷

۱۱-۲-۱- جرائم رشوه خواری ۳۴۷

۱۱-۲-۲- قانون اقدامات فسادآلود خارجی در آمریکا ۳۴۸

۱۱-۲-۳- چارچوب بین المللی: کنوانسیون سازمان همکاری توسعه اقتصادی ۳۵۰

۱۱-۲-۴- مرور کلی قوانین کلیدی و عناصر جرم ۳۵۱

۳۵۴.....	۳-۱۱- پرداخت‌های تسهیل‌کننده
۳۵۴.....	۱-۳-۱۱- قابلیت پذیرش
۳۵۵.....	۲-۳-۱۱- مبنایی برای پذیرش پرداخت‌های تسهیل‌کننده
۳۵۸.....	۴-۱۱- زبان مقررات و مقررات حسابداری
۳۵۸.....	۱-۴-۱۱- اهمیت حسابداری: دفاتر و مدارک، کنترل‌های داخلی
۳۶۱.....	۲-۴-۱۱- ملاحظات منافع عمومی
۳۶۲.....	۵-۱۱- اجرا
۳۶۲.....	۱-۵-۱۱- پیشرفت‌ها در اجرا
۳۶۴.....	۲-۵-۱۱- به کارگیری مقررات مربوط به ثبت و نگهداری دفاتر
۳۶۵.....	۳-۵-۱۱- نمونه‌هایی از پیگردهای قانونی: انگلستان
۳۶۶.....	۴-۵-۱۱- نمونه پیگردهای قانونی: استرالیا
۳۶۷.....	۶-۱۱- مشکلات رعایت (سیاست‌های ضد رشوه‌خواری)
۳۶۷.....	۱-۶-۱۱- خط‌مشی و رویه‌های شرکت
۳۶۹.....	۷-۱۱- نتیجه‌گیری: رشوه‌های خارجی و اشتراک قانون، حسابداری و منافع عمومی
۳۷۷.....	فصل دوازدهم
۳۷۷.....	چشم‌اندازهای تئوریک درباره افشای شرکتی: ارزیابی انتقادی ادبیات
۳۷۹.....	۱-۱۲- مقدمه
۳۸۰.....	۲ ۱۲- تئوری اثباتی حسابداری، تئوری نمایندگی و تئوری علامت‌دهی
۳۹۰.....	۳-۱۲- تئوری اقتصاد سیاسی
۳۹۴.....	۴-۱۲- تئوری ذی‌نفعان
۳۹۶.....	۵-۱۲- تئوری مشروعیت

۱۲-۶ تئوری اقتضایی ۴۰۰

۱۲-۷ نتیجه‌گیری و پژوهش‌های آتی ۴۰۵